

ÚSTR: Učebnice soudobých dějin obsahuje chyby. Autoři nesouhlasí

novinky.cz/clanek/veda-skoly-ustr-ucebnice-soudobych-dejin-obsahuje-chyby-autori-nesouhlasí-40438185

ČTK

Výčet údajných chyb v učebnici zveřejnil ústav v tiskové zprávě. Nakladatelství FRAUS, které knihu vydalo, reagovalo na webu, že se distancuje od zprávy ÚSTR. Proti tvrzení, že učebnice obsahuje zásadní chyby, se důrazně ohradilo.

Podle autorů učebnice vedení ÚSTR zpochybňuje směřování dějepisu. Tvrzení, že bylo nové vydání vyhotoveno bez souhlasu vedení, autoři rovněž odmítají.

FRAUS: Schváleno ministerstvem, kvitováno učiteli

„Učebnice obsahuje zásadní chyby, o nichž není žádná pochybnost a jež mohou uvést nezletilé žáky a studenty, jimž je tato učebnice určena, v omyl. Zkoumání a kontrole bylo podrobena doplněné 2. vydání z roku 2023, kde nic nebránilo autorskému kolektivu opravit alespoň nejkřiklavější chyby v obsahu,“ uvádí ústav ve zprávě.

Ve školách začali ověřovat nový způsob výuky dějin 20. století

Podle nakladatelství prošla učebnice mnoha konzultacemi odborníků z akademických i výzkumných pracovišť a řádným recenzním řízením na ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy (MŠMT) a jako taková byla schválena MŠMT pro výuku na základních školách. Setkala se i s velmi dobrým hodnocením pedagogů.

„Aktuální vydání z trhu stahovat nebudeme, protože uvedené ‚chyby‘ za chyby nepovažujeme a autorský kolektiv se k nim již několikrát vyjadřoval. Učebnice v této podobě prošla důkladnými konzultacemi a obdržela doložku MŠMT,“ řekla na dotaz ČTK Radka Šmahelová z nakladatelství FRAUS. Podle autorů se učebnice využívá na stovkách škol, jde jak o školy základní, tak střední.

Autoři učebnice upozorňují, že nebyla žádná mediální diskuse o erudovanosti učebnice, jak tvrdí ÚSTR. Kritika učebnice se začala v médiích objevovat poté, co se letos v březnu objevily zprávy o problémech mezi oddělením vzdělávání a vedením ústavu.

V reakci na kritiku bránil učebnici její hlavní autor Jaroslav Pinkas. Ve svém [článku](#) rozebral komentáře historika Iva Cermana, který učebnici několikrát kritizoval v médiích i na svém [blogu](#).

Část zaměstnanců Ústavu pro studium totalitních režimů podala výpověď

Podle autorů bylo koncem roku 2022 s učebnicí spokojeno i současné vedení ústavu. „Vedení žádným způsobem kvalitu učebnice na osobním setkání s autory nezpochybnilo. Naopak, byli jsme svědky situace, kdy ředitel Ladislav Kudrna před zasedáním

Rady ÚSTR 20. prosince 2022 využíval učebnici jako doklad úspěšné práce ÚSTR a jeho oddělení vzdělávání, když vítal nově zvolené členy rady,“ uvedli.

„Ideologické zaměření učebnice“?

Ústav nyní obviňuje autory z ideologického zaměření učebnice. Upozorňuje například na charakteristiku komunistického režimu, ve které autoři zmiňují i pozitivní stránky komunismu. Podle ÚSTR se jedná buď o neznalost učení marxismu-leninismu, nebo o ideologickou motivaci autorů.

V učebnici se podle ústavu vyskytují také zavádějící informace nebo chybná pojmenování. Některé důležité informace naopak chybí. Jedná se např. o informace o partyzánském hnutí v letech 1944 až 1945 nebo o povstání v roce 1945. Zpráva upozorňuje i na pedagogické chyby, jako je třeba použití vulgarismů v učebnici či zavádějící doprovodné fotografie.

Autoři se ohradili, že žádné připomínky k novému vydání od vedení nedostali, a nemohli je tedy do učebnice zahrnout. Vyjma několika věcných pochybení či podnětů k doplnění do příručky pro učitele ale podle autorů ústav nezveřejnil seznam chyb, nýbrž interpretací, které se zakládají na generalizované představě o žácích ZŠ nebo na odlišné preferenci výběru historického obsahu.

Nakladatelství upozornilo, že součástí učebnice je i didaktická část a že badatelská metoda výuky může obsahovat mj. i kontroverzní informace a zdroje. Především u učebnic moderních dějin existují období historie, na které nemají ani historikové stejný názor. Taková témata pak mohou vést žáky pod vedením pedagogů ke konstruktivní debatě a vytváření vlastních názorů. Na opomenutí didaktické části ze strany ústavu upozorňují i autoři knihy. Jedná se podle nich o nepochopení záměru badatelské výuky.

Sporem mezi oddělením vzdělávání a vedením ÚSTR by se měl v příštím týdnu zabývat i Senát. V červnovém usnesení kritizoval jeho výbor pro vzdělání, vědu a kulturu vzniklou situaci a navrhl Senátu, aby se zabýval výroční zprávou ÚSTR a požadoval vysvětlení situace.

Síkela: ÚSTR nepotřebuje palác v centru

Archiv se vzepřel ÚSTR, odmítá stěhování do Pečkárny.
